

وضعیت هنر در ایران (۵)

قوانین و مقررات حوزه هنر

(چالش‌ها و خال‌ها)

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱. مقولات هنر
۴	۱-۱. موسیقی
۵	۱-۲. هنرهای نمایشی
۵	۱-۳. هنرهای تجسمی
۶	۱-۴. سینما و عکاسی
۶	۲. چارچوب تحلیلی این گزارش
۹	۳. قوانین و مقررات حوزه هنر
۱۰	۳-۱. توصیف وضعیت کلی مجموعه قوانین و مقررات هنر
۱۶	۳-۲. کلیت حوزه هنر
۱۸	۳-۳. حوزه سینما
۲۰	۳-۴. حوزه موسیقی
۲۱	۳-۵. حوزه‌های هنرهای نمایشی
۲۲	۳-۶. حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی (نقاشی، خوشنویسی، مجسمه‌سازی و...)
۲۴	نتیجه‌گیری
۲۸	پیوست‌ها - قوانین و مقررات موجود در حوزه هنر
۳۸	منابع و مأخذ

وضعیت هنر در ایران (۵) قوانین و مقررات حوزه هنر (چالش‌ها و خلأها)

چکیده

از نخستین قانونی که در سال ۱۲۸۹ هجری شمسی در حوزه هنر به تصویب مجلس شورای ملی رسیده، تا به امروز قوانین و مقررات گوناگونی در برهه‌های مختلف توسط مراجع سیاستگذار، برای تنظیم امور مربوط به این حوزه، وضع شده است. با همه تجمیعاتی که نسبت به این قوانین و مقررات صورت گرفته، اما کمتر شناسایی خلأهای حوزه‌ای به این وسعت و در عین حال دارای حساسیت، به صورت محققانه انجام گرفته است. اگرچه نمی‌توان از قانون‌نویسی برای یک حوزه که باعث ایجاد حاکمیت مطلق بر آن شود، حمایت کامل کرد، اما انکار نباید نمود که برخی از امور بنیادین در هر حوزه نیازمند داشتن قواعد و تنظیماتی است تا نظام آن حوزه حفظ شود. در تدوین قوانین و مقررات مربوط به حوزه هنر از آغاز تا به امروز چند نکته قابل توجه است:

۱. خلأهای مختلفی از ابعاد قانونی و سیاستی به‌ویژه در خصوص حقوق مخاطبین و مبادلات بین‌المللی که هر روز گسترش می‌یابد، مشاهده می‌شود.
۲. نهادهای تصمیم‌گیر در حوزه هنر به شکل کردن مقررات براساس الگوهای متعارف توجه کمتری می‌کنند.
۳. تعیین چارچوب‌ها و استانداردهای هر حوزه و ضوابط حاکم بر آن مهمترین وظیفه نهادهای تصمیم‌گیر و سیاستگذار است که این امر در حوزه هنر سهم کمی داشته است. چنان‌که ۱۶ درصد از قوانین و مقررات حوزه هنر مربوط به ضوابط این حوزه‌هاست.
۴. مسائل عدیده‌ای هر روزه بر مسائل حوزه هنر افزوده شده و می‌شود که نیازمند توجه بدان‌هاست و به‌روز کردن قوانین و مقررات یکی از راهکارهای غلبه بر آنهاست.
۵. قوانین و مقررات در حوزه سینما بیش از سایر حوزه‌های هنر است، چنان‌که ۵۲ درصد از مقولات این حوزه دارای قواعد و تنظیماتی است.

مقدمه

امروزه لزوم توجه به هنر، اندیشمندان و حقوقدانان را به پژوهش بیشتر در این حوزه برای حفظ آن، به‌عنوان تمدن بشری و ارزش قائل شدن برای آن فرا خوانده است، اما متأسفانه در کشور ما پس از گذشت ۳۰ سال از انقلاب اسلامی هنوز آن‌طور که باید و شاید به این حوزه توجه نشده و مورد بی‌مهری سیاستگذاران و قانونگذاران قرار گرفته است. در این پژوهش بر آن شدیم تا با طرح سؤالات مطروحه ذیل و تلاش برای پاسخ به آنها، به بررسی جایگاه حوزه هنر در قوانین و مقررات بپردازیم. سؤالات مورد نظر عبارت است از:

- در چه حوزه‌هایی از هنر خلأ قانونی وجود دارد؟

- برای چه مقولاتی از حوزه‌های هنر قانون و مقررات وجود ندارد؟

- در چه حوزه‌هایی از هنر خلأ مقرراتی وجود دارد؟

این سؤالات و سؤالات بسیار دیگری می‌توان برای حوزه هنر ترسیم کرد، اما در اینجا پاسخ به همین چند مورد را به‌عنوان گزارشی اولیه از این حوزه در نظر خواهیم گرفت. پیش از آن لازم است به چند نکته که به‌عنوان مبنای پاسخگویی به این سؤالات است، اشاره شود.

نکته اول اینکه، این گزارش با پذیرش اینکه نظام اسلامی نقش مهمی برای دولت در حفظ سلامت جامعه اسلامی قائل می‌باشد، مبنای خود را بر این قرار داده است که دولت می‌تواند برای آنکه از هنر اصیل و هنرمند متعهد حمایت کند، هنر غیراصیل و انحرافی را تحت کنترل درآورده، در همه ابعاد فعالیت‌های آنان به تدوین قوانین و مقررات بپردازد. لذا به تعبیر کلاسیک، دولت مورد نظر در این گزارش دولت مداخله‌گر است و فرض اصلی آن است که دولت و حکومت در نظام جمهوری اسلامی ایران ملزم به تدوین مقررات و تنظیماتی برای حوزه هنر است، به‌خصوص در حوزه‌های زیرساختی و حمایتی.

نکته دوم، چارچوبی که برای بررسی و توصیف شکلی قوانین و مقررات در این گزارش طراحی شده، مبتنی بر اقتصاد هنر و توسعه هنر است که ناظر به ابعاد مختلف فرآیندی که یک اثر هنری تولید شده و در اختیار مخاطب قرار می‌گیرد به احصای مقولات و موضوعات سیاستی پرداخته است. همچنین فرض بر این است که این مقولات و موضوعات سیاستی (هرچند ادعایی بر جامعیت و یا مانعیت آن وجود ندارد)، به نسبت نظامات تحلیلی دیگر نسبتاً کارآمدتر نشان می‌دهند. گزارش حاضر که پنجمین گزارش از مجموعه گزارش‌های مربوط به وضعیت حوزه هنر است،

برای ارائه پاسخی مقدماتی به این پرسش‌ها، چند مرحله را در نظر گرفته است که عبارتند از:

- ارائه تعاریفی از مرزبندی‌های سیاستی موجود از حوزه هنر که در قالب مقولات مختلفی نمود یافته و به نوعی شاخصی برای ارزیابی مورد نظر این گزارش از قوانین و مقررات است.
- تبیین تفاوت‌های شکلی و ماهوی قوانین و مقررات.
- احصای قوانین و مقررات موجود در حوزه هنر (مصوبات مجلس شورای اسلامی، مصوبات هیئت وزیران، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های موجود در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، در اینجا سعی شده تا قوانین خاص حوزه هنر که مورد تأیید دستگاه متولی این حوزه است، گردآوری شود.^۱
- تطابق قوانین و مقررات در هر یک از حوزه‌های هنر با مقولات ارائه شده (شاخص‌ها) که طی آن ابتدا قوانین و مقررات کلیت حوزه هنر، سپس بخش‌های اصلی آن شامل هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، سینما، تئاتر، موسیقی، نقاشی و خوشنویسی بررسی می‌شوند.
- با توجه به آنکه تعداد مقررات بیش از قوانین می‌باشد، مختصراً به شناخت شکلی و محتوایی مقررات نیز پرداخته خواهد شد.
- در نهایت سعی شد، طی یک جمع‌بندی مناسب، چالش‌ها و خلأهای موجود نشان داده شود.

۱. مقولات هنر

طبقه‌بندی‌های متعددی از فعالیت‌های فرهنگی که حوزه هنر را در دل خود گنجانده ارائه شده است که ذیلاً به مرور مهمترین این طبقه‌بندی‌ها می‌پردازیم. این طبقه‌بندی‌ها عمدتاً توسط سازمان علمی و فرهنگی یونسکو با هدف جمع‌آوری آمار و اطلاعات از کشورهای عضو یا ایجاد نوعی هم‌زبانی و استاندارد نمودن فعالیت‌های فرهنگی صورت گرفته است، اما با بررسی‌هایی که در حوزه قوانین و مقررات حوزه هنر صورت پذیرفته است، به نظر می‌رسد که هنوز این مقولات کامل نیست و درحال حاضر یونسکو نتوانسته به شاخص‌های جامع و مانع در حوزه هنر در سراسر جهان دست یابد. حوزه‌های هنری که بین‌المللی هم هستند را لحاظ نکرده است. به‌عنوان مثال خوشنویسی که یکی از هنرهای مهم و اساسی در حوزه هنر و تمدن کشورمان و بسیاری دیگر از کشورهاست، در مقولات و شاخص‌های یونسکو جایگاهی ندارد. با این حال مقوله‌بندی انجام شده توسط این سازمان نسبتاً برای مطالعات سیاستگذاری فرهنگی مناسب می‌باشد.

در اصطلاح‌نامه یونسکو^۲ حوزه‌های مطالعات فرهنگی و اختصاصاً هنر به ترتیب زیر مشخص شده‌اند:

۱. مجموعه قوانین و مقررات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ ۱۳۸۸.

2. International Thesaurus of Cultural Development

هنر

- نظریه، فنون و شیوه‌های هنری

• هنرهای تجسمی

- هنرهای زیبا

- معماری

- گرافیک

- هنر پلاستیک

- صنایع دستی

- عکاسی

- نقاشی

• موسیقی

• هنرهای نمایشی

- تئاتر

- هنرهای تئاتر

- اپرا

- نمایش‌های عروسکی

- حرکات موزون

- سینما

طبقه‌بندی دیگری هم سازمان یونسکو ارائه کرده و بیش از سایر طبقه‌بندی‌ها به ما در شناخت حدود و ثغور بخش فرهنگ یاری رسانده که در جزوه‌ای تحت عنوان «توصیه‌ای در مورد استاندارد کردن آمار هزینه‌های دولتی فعالیت‌های فرهنگی»^۱ منتشر ساخته است. (که) ما در اینجا فقط به موارد مد نظر این پژوهش درخصوص حوزه هنر اشاره خواهیم کرد.

۱-۱. موسیقی

فعالیت‌هایی که با هدف خلق، تولید و عرضه آثار موسیقایی به صورت قطعات موسیقی، نوارهای موسیقی و کنسرت‌ها صورت می‌گیرد و شامل:

- آفرینش و اجرای موسیقی،

1. Recommendation Concerning the International Standardization of Statistics on the Public Financing of cultural activities.

- انتشار موسیقی به صورت چاپی،
- اجرای موسیقی، انتشار موسیقی ضبط شده (دیسک، کاست، نوار مغناطیسی)،
- توزیع و فروش موسیقی ضبط شده،
- توزیع و فروش آلات موسیقی،
- تجهیزات تکثیر موسیقی،
- پژوهش و آموزش‌های غیررسمی در این امور،
- همچنین فعالیت‌های یارانه‌ای لازم برای آفرینش و تولید موسیقی و تجهیزات موسیقی است.

۱-۲. هنرهای نمایشی

- فعالیت‌هایی که با هدف خلق، تولید و عرضه آثار نمایشی صورت می‌گیرد. این آثار نمایشی دربرگیرنده جنبه‌های ادبی، موسیقایی و تجسمی به صورت همزمان و شامل:
- تولید آثار برای نمایش،
  - نمایش‌های تئاتری،
  - سیرک‌ها،
  - تالارهای نمایشی،
  - پژوهش و آموزش‌های غیررسمی در این امور،
  - فعالیت‌های یارانه‌ای لازم همچون اجاره تالارها، خرید خدمات، تولید و فروش تجهیزات است.

۱-۳. هنرهای تجسمی

- فعالیت‌هایی که با هدف خلق، تولید و عرضه هنرهای تجسمی به صورت نقاشی، مجسمه‌سازی، تزئین، یا صنایع دستی است و شامل:
- خلق آثار تجسمی،
  - انتشار و تولید آثار تجسمی،
  - کارهای نمایشگاهی مربوط به آثار تجسمی،
  - عرضه و فروش آثار تجسمی،
  - پژوهش و آموزش‌های غیررسمی مربوط به این امور،
  - فعالیت‌های یارانه‌ای لازم برای خلق، تولید و عرضه آثار تجسمی است.

۴-۱. سینما و عکاسی

فعالیت‌هایی که با هدف خلق، تولید، توزیع آثار سینمایی صورت می‌گیرد و شامل:

- تولید فیلم سینمایی،
  - عرضه، توزیع و نمایش آنها،
  - عکاسی،
  - آموزش غیررسمی و پژوهش مربوط به این امور،
  - فعالیت‌های یارانه‌ای لازم برای تولید، عرضه و نمایش‌های سینمایی است.
- در کشور ما نیز می‌توان منبعی برای طبقه‌بندی فعالیت‌های فرهنگی یافت که در منابع و مآخذ برنامه‌ریزی کشوری می‌باشد. براین اساس، فعالیت‌هایی که تحت فصول فرهنگ و هنر، اطلاعات و ارتباطات جمعی، تربیت‌بدنی و امور جوانان و جهانگردی و برنامه‌هایی که ذیل آنها صورت می‌گیرد، تا حد زیادی منطبق با طبقه‌بندی یونسکو در بخش فرهنگ است.
- بدین ترتیب، براساس طبقه‌بندی‌های منابع و مراجع برنامه‌ریزی (برنامه‌های توسعه و اسناد بخشی و فرابخشی مربوطه) و بودجه‌بندی (قوانین بودجه) بخش فرهنگ در ایران و تلفیق آن با طبقه‌بندی‌های بین‌المللی، مقولاتی به‌دست آمده که در ادامه به تفصیل اشاره خواهد شد.

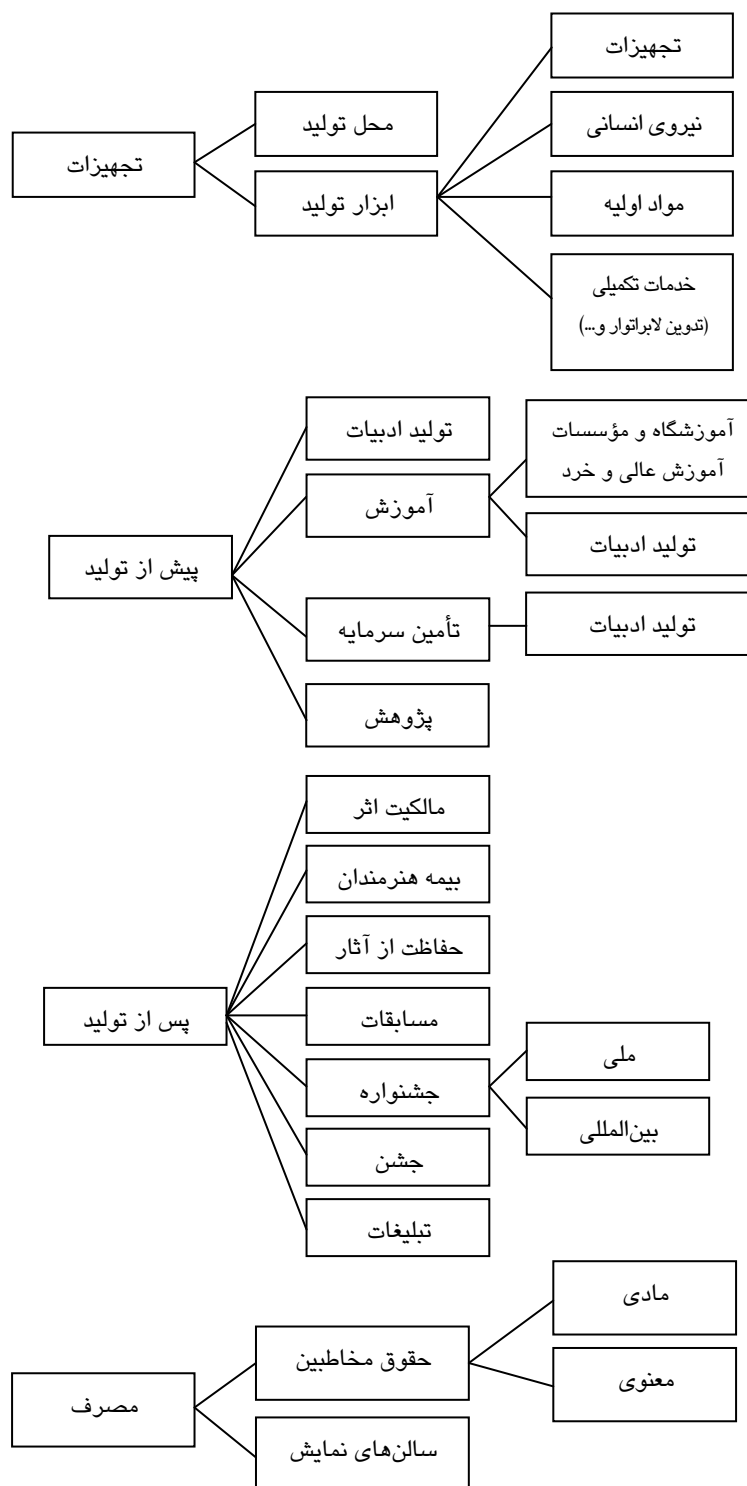
۲. چارچوب تحلیلی این گزارش

در این بخش برآنیم تا به‌صورت منفک بخش‌های اصلی حوزه هنر را براساس شاخص‌های موجود مورد بررسی قرار داده تا از این طریق قادر باشیم به سؤالات مطرح شده در مقدمه پاسخ گوئیم. براین اساس چارچوب ذیل به‌عنوان مبنای شاخصگذاری برای ارزیابی و تحلیل مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در چارچوب ذیل مراحل ایجاد یا تولید آثار هنری به ۶ مبنا تقسیم شده و کلیت فرآیند عینی خلق و آفرینش اثر هنری را تا پایان کار مد نظر قرار داده که شامل مراحل پیش از تولید، تولید، پس از تولید، توزیع (اجرا و نمایش)، تجاری‌سازی و مصرف است. هریک از این موارد خود به زیرشاخه‌هایی تقسیم‌بندی شده‌اند که در نمودار ۱ قابل مشاهده هستند.

نمودار ۱. چارچوب تحلیل قوانین و مقررات حوزه‌های هنر^۱

۱. این چارچوب یک چارچوب پیشنهادی است که نمایی از اقتصاد هنر را نشان می‌دهد و بالطبع ادعایی بر جامع و مانع بودن ندارد. لذا از همه کسانی که این متن را مطالعه می‌کنند انتظار راهنمایی برای تکمیل کردن آن را داریم.

در این چارچوب با استفاده از تلفیق طبقه‌بندی موجود از مقولات حوزه هنر در یونسکو و شاخص‌هایی که در کشور وجود دارد، تعداد ۳۱ شاخص (مقوله سیاستی) تهیه شده (جدول ۱) و براساس آنها قوانین و مقررات^۱ کلیت حوزه هنر و حوزه‌های زیرمجموعه آن بررسی شده است. چنان‌که جدول نشان می‌دهد، مقولاتی برگرفته از چارچوب ذکر شده، برای حصول به یک ارزیابی نسبی از قوانین هنر گرد آمده است. برای آنکه بتوانیم فهمی مناسب و یکسان از این مقولات که می‌تواند مبنایی برای سیاستگذاری‌ها باشد، فراهم آوریم، تبیین مختصری از آن در جدول ذکر شده است.

جدول ۱. عناوین مهمترین مقولات سیاستی برای حوزه هنر

ردیف	عناوین	توضیحات
۱	تولید ادبیات هنری	منظور از تولید ادبیات هنری به فعالیت‌هایی که برای تهیه و تدوین ادبیات نظری و هنری برای نگارش فیلم‌نامه، نمایشنامه و مانند آن انجام می‌گیرد، اطلاق می‌شود
۲	آموزشگاه‌های هنری	شامل کلیه مراکز و مؤسساتی که در حوزه‌های مختلف هنری فعالیت آموزشی می‌کنند. بخشی از آنها تحت نظارت آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دارند (برای دوره‌های پیش از دانشگاه) و مدارک معتبر تحصیلی به هنرآموزان داده می‌شود
۳	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	کلیه مراکز و مؤسساتی که در سطوح عالی تحصیلی (بعد از دوران دبیرستان) به آموزش پرداخته و مدارک مورد تأیید وزارت علوم را به فارغ‌التحصیلان ارائه می‌کنند
۴	رشته‌ها و تخصص‌های هنری	کلیه رشته‌ها و تخصص‌هایی که در تحصیلات مقاطع مختلف ارائه می‌شوند
۵	پژوهش هنری	کلیه فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی مربوط به هنر و پیرامون آن
۶	تأمین نیروی انسانی حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای	فراهم‌آوری نیروهای انسانی برای بخش‌های مختلف هنر(اعم از هنرمند و کمک هنرمند)
۷	تأمین سرمایه (داخلی و خارجی)	تأمین سرمایه‌های مالی و پولی
۸	فضاها و استودیوهای تولید	محل‌ی که برای تولید اثر هنری به‌کار گرفته می‌شود
۹	تجهیزات و فناوری‌های تولیدی	ابزار تکنیکی که برای تولید اثر هنری استفاده می‌شود
۱۰	ابزار و آلات خام (مواد اولیه)	مواد اولیه مورد نیاز برای تولید ابزار و آثار هنری
۱۱	خدمات تکمیلی (تدوین، لابراتوار و...)	مراکز و فعالیت‌هایی که جنبه تکمیلی برای تولید آثار هنری دارند
۱۳	مالکیت آثار	مالکیت مادی و معنوی آثار هنری
۱۴	امنیت شغلی هنرمندان (بیمه و بازنشستگی)	امور مربوط به بیمه (بیکاری، ازکارافتادگی، عمر و...) و حقوق بازنشستگی
۱۵	حفاظت از آثار و بیمه آنها	حفاظت و صیانت از آثار تولید شده در گذشته و حال

۱. در پیوست آمده است.

ردیف	عناوین	توضیحات
۱۶	جشنواره‌های ملی و بین‌المللی	کلیه فعالیت‌ها و امور مربوط به شرکت و عرضه آثار هنری در رویدادهای خاص
۱۷	جشن‌ها، مسابقات ملی و بین‌المللی	فعالیت‌هایی که در سطحی خردتر از جشنواره‌ها انجام می‌پذیرد
۱۸	تبلیغات و بازاریابی هنری	فعالیت‌ها و مراکز مربوط به تبلیغ و بازاریابی برای منافع تجاری آثار هنری
۱۹	تکثیر و توزیع آثار	شامل هر نوع فعالیت و مرکزی که به تکثیر و توزیع آثار هنری قابل تکثیر می‌پردازد
۲۰	فضاهای ارائه آثار	هر مکانی که در آنجا اثر هنری به صورت عمومی عرضه و ارائه می‌شود
۲۱	ابزار و تجهیزات توزیع و انتشار آثار	ابزار تکنیکی که برای توزیع و تکثیر اثر هنری استفاده می‌شود
۲۲	نحوه و شکل اجرا و نمایش	یک اثر هنری به چه شکلی توسط هنرمند اجرا شده و ویژگی آن چیست.
۲۳	قیمت آثار تولید شده و بازار آن	بازار خرید و فروش اثر هنری
۲۴	حقوق مخاطبین (مادی، معنوی)	فعالیت‌هایی که به منظور جلوگیری از ابتذال هنری با توجه به مخاطب انجام می‌پذیرد
۲۵	واردات و صادرات	فعالیت‌ها و مراکزی که به صورت تجاری به واردات و صادرات آثار و ابزار هنری می‌پردازند
۲۶	ایجاد تشکیلات (دولتی یا وابسته به آن)	تأسیس و ایجاد مراکز و مؤسساتی که با بودجه عمومی تحت نظارت متولیان فرهنگ و هنر قرار داشته باشند
۲۷	مراکز، مؤسسات و انجمن‌های هنری (غیردولتی)	هر نوع مرکز و مؤسسه‌ای که با هدفی غیر از آموزش در حوزه هنر به صورت غیردولتی تشکیل می‌شوند
۲۸	ورود و خروج آثار از مرزها	ورود و خروج ابزار و آثار هنری از مرزهای بین‌المللی
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	فعالیت‌های مربوط به ارج نهادن به هنر و هنرمند
۳۰	فعالیت هنری خارجیان در کشور	مراکز و فعالیت‌های هنری که توسط غیرایرانیان در مرزهای داخلی کشور انجام می‌گیرد
۳۱	مبادلات بین‌المللی	فعالیت‌های هنری مشترک میان ایران و سایر کشورها
۳۲	سایر موارد	کلیه فعالیت‌هایی که ذکر آنها در بالا نیامده است

۳. قوانین و مقررات حوزه هنر^۱

پیش از بررسی قوانین و مقررات حوزه هنر ذکر تمایزات موجود در میان آنها مفید می‌باشد و بدین طریق تفاوت جایگاه و شکل آنها به فهم دقیق‌تر آن کمک می‌کند:

- **قانون:** شامل قانون اساسی و قانون عادی است که قانون عادی به مصوبات مجلس شورای اسلامی اطلاق می‌شود. در برخی از موارد و بنا به برخی ضرورت‌ها اصل هشتادوپنجم قانون اساسی، دست مجلس را در تفویض اختیار پاره‌ای از وظایف قانونگذاری تحت شرایط خاصی بازگذارده که

۱. کلیه قوانین و مقررات حوزه هنر در پیوست آمده است.

شامل مواردی چون قوانین آزمایشی و تصویب دائمی اساسنامه دستگاه‌های دولتی است.^۱

- **مقررات:** شامل انواع آیین‌نامه، تصویب‌نامه‌ها، دستورالعمل و بخشنامه است. مراجع تصویب این مقررات دولت است که بخشی از آن در هیئت دولت و مابقی در وزارتخانه‌ها تصویب می‌شود.

- **سایر مقررات:** برخی از مقررات هستند که در نهادهایی فراقوه‌ای مانند شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب می‌رسند که لازم‌الاجرا بودن آن مانند سایر قوانین و مقررات است.

در ادامه ابتدا با یک نگاه کلی به وضعیت قوانین و مقررات این حوزه پرداخته و سپس با تفکیک آن به بخش‌هایی چون کلیت هنر، سینما، موسیقی، هنرهای نمایشی و هنرهای تجسمی و ترسیمی به بررسی تفصیلی آن پرداخته خواهد شد.

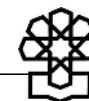
۳-۱. توصیف وضعیت کلی مجموعه قوانین و مقررات هنر

۳-۱-۱. نکات اصلی

در این بررسی نشان داده خواهد شد که وضعیت نه‌چندان مطلوبی در تنظیمات و قاعده‌گذاری برای فعالیت‌های حوزه هنر وجود دارد. چنان‌که جدول ذیل نشان می‌دهد در حوزه هنر از ۳۱ مقوله احصا شده تنها در ۷ مقوله (۲۳ درصد) قانون یا قوانینی وجود دارد و در مابقی آنها (۸۳ درصد) هیچ قانونی وجود ندارد. همچنین می‌توان مشاهده کرد که برای ۲۹ درصد از مقولات، هیچ نوع مقرراتی تصویب نشده است. همه این کمبودها درحالی است که در مورد ۶ مقوله نه قانون و نه مقرراتی وجود ندارد. این ۶ مقوله عبارتند از:

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهش هنری، تجهیزات و فناوری‌های تولیدی، خدمات تکمیلی (تدوین، لابراتوار و...). تبلیغات و بازاریابی هنری، حقوق مخاطبین (مادی، معنوی)، مبادلات بین‌المللی.

۱. سیدمحمد هاشمی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم (حاکمیت و نهادهای سیاسی)، نشر دادگستر، چاپ سوم، ش ۱۷۰، ۱۳۷۷.

جدول ۲. مقولات سیاستی حوزه هنر و قوانین و مقررات مربوط به آنها

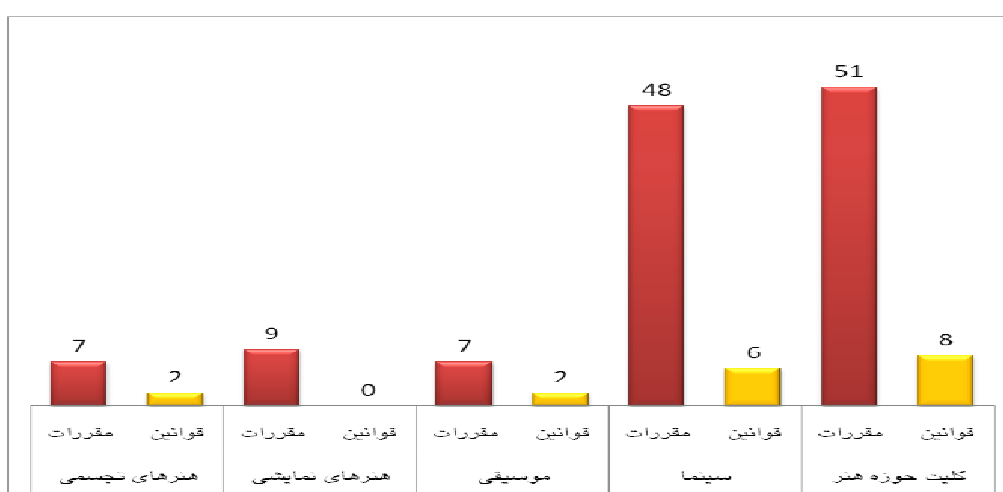
ردیف	عناوین	کلیت حوزه هنر		سینما		موسیقی		هنرهای نمایشی		هنرهای تجسمی		مجموع	
		مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین
۱	تولید ادبیات هنری	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۲	آموزشگاه‌های هنری	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۰
۳	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	رشته‌ها و تخصص‌های هنری	۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۰
۵	پژوهش هنری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶	تأمین نیروی انسانی حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۷	تأمین سرمایه (داخلی و خارجی)	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۸	فضاها و استودیوهای تولید	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۹	تجهیزات و فناوری‌های تولیدی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰	ابزار و آلات خام (مواد اولیه)	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۱۱	خدمات تکمیلی (تدوین، لابراتوار و...)	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳	مالکیت آثار	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰
۱۴	امنیت شغلی هنرمندان (بیمه و بازنشستگی)	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۱۵	حفاظت از آثار و بیمه آنها	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۱۶	جشنواره‌های ملی و بین‌المللی	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
۱۷	جشن‌ها و مسابقات ملی و بین‌المللی	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۰
۱۸	تبلیغات و بازاریابی هنری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۹	تکثیر و توزیع آثار	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۰
۲۰	فضاهای ارائه آثار	۱	۰	۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۹	۰

ردیف	عناوین	کلیت حوزه هنر		سینما		موسیقی		هنرهای نمایشی		هنرهای تجسمی		مجموع	
		مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین	مقررات	قوانین
۲۱	ابزار و تجهیزات توزیع و انتشار آثار	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱
۲۲	نحوه و شکل اجرا و نمایش	۰	۰	۸	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱۰
۲۳	قیمت آثار تولید شده و بازار آن	۰	۰	۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴
۲۴	حقوق مخاطبین (مادی، معنوی)	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	واردات و صادرات	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۲	۳
۲۶	ایجاد تشکیلات (دولتی یا وابسته به آن)	۲	۱۱	۵	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۱۶
۲۷	مراکز، مؤسسات و انجمن‌های غیردولتی	۰	۴	۳	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹
۲۸	ورود و خروج آثار از مرزها	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۳
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	۰	۳	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۲	۰	۷
۳۰	فعالیت هنری خارجیان در کشور	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲
۳۱	مبادلات بین‌المللی	۵	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۰
۳۲	سایر موارد	۰	۲۱	۱۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۴۰
	مجموع	۸	۵۱	۴۸	۶	۷	۲	۹	۰	۲	۷	۱۷	۱۲۲

همچنین می‌توان در نمودار ۲ مشاهده کرد که تمرکز قوانین در کدام بخش از هنر وجود دارد. نمودار بیانگر آن است که این تمرکز در بخش کلیت حوزه هنر و سپس در حوزه سینما وجود دارد و سایر حوزه‌ها در وضعیت بسیار پایین‌تری قرار دارند. به‌طوری که از میان ۱۸ قانون موجود در حوزه هنر سهم کلیت این حوزه و سینما ۱۴ قانون و چهار قانون باقیمانده مربوط به سه حوزه دیگر است. وضعیت مقررات نیز به همین وضعیت است، چنان‌که بلندی ستون نمودار ۲ برای مقررات کلیت حوزه هنر و سینما خود گویاست.

نمودار ۲. پراکندگی قوانین و مقررات در حوزه هنر

۲-۱-۳. شکل مقررات

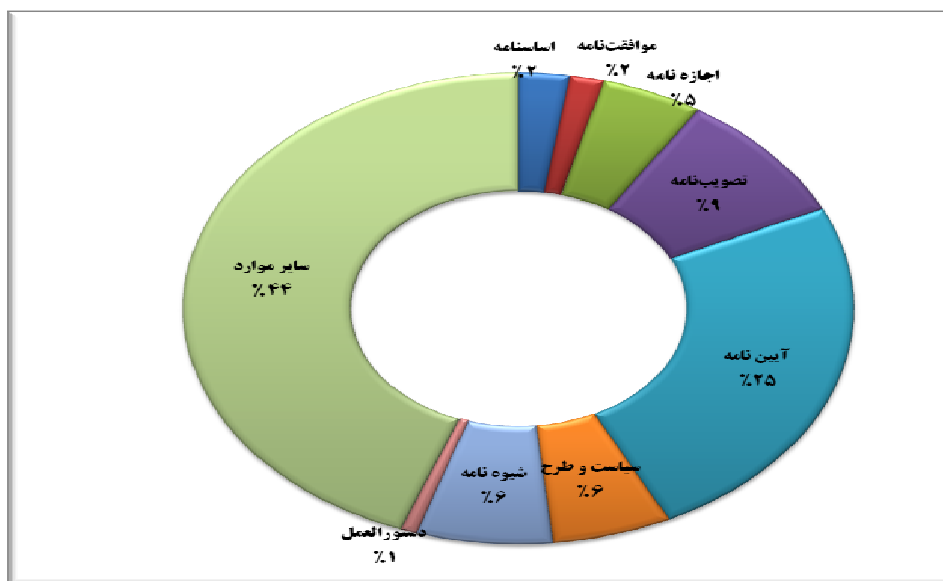
آنچنان که گذشت در بررسی میان قوانین و مقررات حوزه هنر، می‌توان گفت که سهم مقررات بسیار بیشتر از قانون است. بنابراین، این نکته که مقررات از لحاظ شکلی در چه وضعیتی هستند به دلیل برد سیاستی‌شان، از مسائل حائز اهمیت به حساب می‌آید.

براین‌اساس جدول و نمودار ذیل نشان‌دهنده وضعیت شکلی مقررات حوزه هنر هستند. شکل غالب در حوزه مقررات هنری «آیین‌نامه» است که ۲۵ درصد از کل مقررات را شامل می‌شود. پس از آن و در رتبه دوم «تصویب‌نامه» قرار دارد و سپس «دستورالعمل» که تنها درصد از مقررات را به خود اختصاص داده است. آنچه آشکار است مربوط به «سایر موارد» است که متأسفانه ۴۴ درصد از مقررات را شامل شده و نمی‌توان تعریف شکلی خاصی از آنها ارائه کرد.

جدول ۳. مقررات حوزه هنر و تنوع آن به لحاظ شکل مصوبات

شکل مصوبه	کلیت حوزه هنر	حوزه سینما	حوزه موسیقی	هنرهای نمایشی	هنرهای تجسمی و ترسیمی	مجموع
اساسنامه	۳	-	-	-	-	۳
موافقتنامه	۱	۱	-	-	-	۲
اجازه‌نامه	۱	۳	-	-	۲	۶
تصویب‌نامه	۶	۴	-	-	۱	۱۱
آیین‌نامه	۱۱	۱۵	۳	-	۱	۳۰
سیاست و طرح	۴	۲	-	۱	-	۷
شیوه‌نامه	۶	۲	-	-	-	۸
دستورالعمل	۰	۱	-	-	-	۱
سایر موارد	۱۹	۲۰	۴	۸	۳	۵۴
مجموع	۵۱	۴۸	۷	۹	۷	۱۲۲

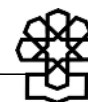
نمودار ۳. تنوع شکلی در مقررات حوزه هنر

۳-۱-۳. محتوای مقررات

پس از بررسی شکل مقررات حوزه هنر نکته حائز اهمیت محتوای مقررات است که در جدول و نمودار ذیل می‌توان تنوع آنها را دید.

چنان‌که می‌توان مشاهده کرد از میان ۱۲۲ مورد از مقررات موجود ۲۷ درصد در جهت ایجاد رویه‌ای هماهنگ و تعیین ضوابط برای فعالیت‌های حوزه هنر هستند. براین اساس به لحاظ محتوایی

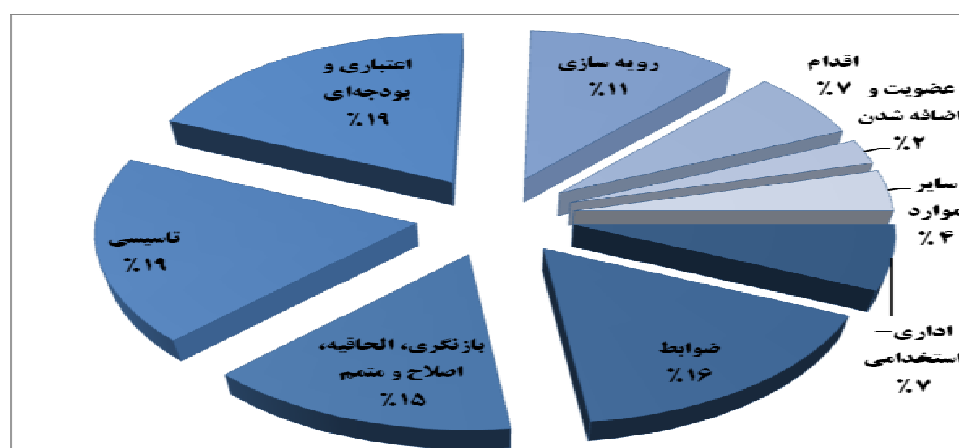

مقررات حوزه هنر نمودار ذیل را خواهند داشت که بیشتر جنبه اعتباری - بودجه‌ای و تأسیسی دارند و حتی ۱۵ درصد از مقررات نیز به لحاظ محتوایی اصلاح‌کننده و یا بازنگری در مقررات سابق می‌باشند.

جدول ۴. مقررات حوزه هنر و تنوع آن به لحاظ محتوای مصوبات

مجموع	هنرهای تجسمی و ترسیمی	هنرهای نمایشی	حوزه موسیقی	حوزه سینما	کلیت حوزه هنر	محتوای مصوبه
۸	۱	-	-	۴	۳	اداری - استخدامی
۲۰	۱	۱	۳	۹	۶	ضوابط
۱۸	۳	۲	-	۵	۸	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
۲۳	-	۱	-	۷	۱۵	تأسیسی
۲۳	۱	۲	۳	۱۳	۴	اعتباری و بودجه‌ای
۱۴	-	۱	-	۶	۷	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
۸	۱	-	۱	۲	۴	اقدام
۳	-	۲	-	-	۱	عضویت و اضافه شدن
۵	-	-	-	۲	۳	سایر موارد
۱۲۲	۷	۹	۷	۴۸	۵۱	مجموع

نمودار ۴. تنوع محتوایی در مقررات حوزه هنر

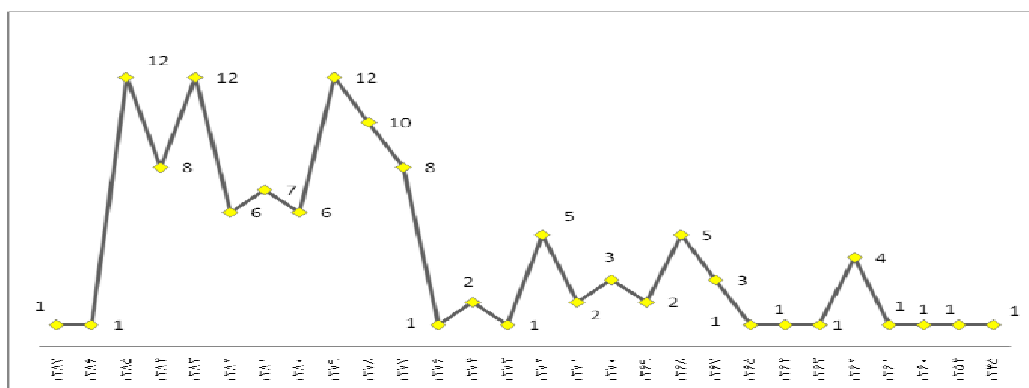

۳-۱-۴. سیر زمانی تصویب قوانین و مقررات

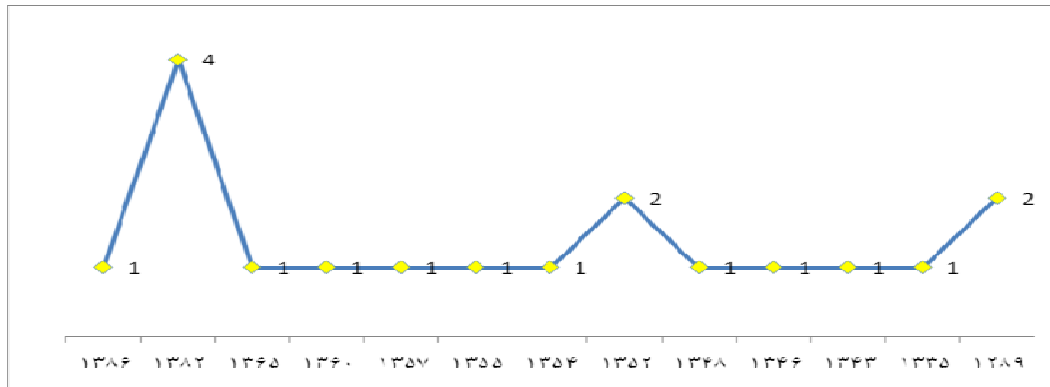
یکی دیگر از مسائلی که در بررسی قوانین و مقررات حوزه هنر مورد توجه محافل و مجالس خاص و عام هنر است، زمان مربوط به تصویب قوانین و به‌روز شدن آنهاست. بررسی قوانین و مقررات مربوط به این حوزه نشان‌دهنده آن است که قوانین از نظر زمانی، ضمن آنکه قدمت بیشتری دارند، پراکندگی زمانی کمتری هم دارند، چنان‌که نخستین قانون در سال ۱۲۸۹ و آخرین قانون در سال

۱۳۸۶ به تصویب رسید، اما در میان مقررات این پراکندگی هرچند بسیار بیشتر است و از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۸۷ مقررات مختلفی به تصویب رسید، اما بیشترین تعداد این مصوبات مربوط به سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۵ بوده است، چنان‌که نزدیک به ۷۹ مصوبه طی این سال‌ها به مقررات افزوده شده است. نمودارهای ذیل گویای تصویری این اظهارات هستند.

نمودار ۵. پراکندگی زمانی مقررات حوزه هنر

نمودار ۶. پراکندگی زمانی قوانین حوزه هنر

۳-۲. کلیت حوزه هنر

منظور از قوانین و مقررات کلیت حوزه هنر، آن دسته از قوانین و مقرراتی هستند که دربردارنده مصادیق کلی حوزه هنر است و بخش خاصی از هنر مثل سینما یا موسیقی را شامل نمی‌شود.

۳-۲-۱. نکات اصلی

برای کلیت حوزه هنر هشت قانون (مصوبات مجلس شورای اسلامی) توانستیم احصا کنیم و در کنار آن ۵۱ مورد مقررات (مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت وزیران و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) وجود دارد.

از تعداد هشت عنوان قوانین مصوب در حوزه هنر، تنها قانون «حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان (مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ مجلس شورای ملی)» به عنوان یک قانون حمایتی از مالک و مالکیت آثار هنری قابل ذکر است. سایر قوانین جنبه تأسیسی و موافقتنامه‌های همکاری فرهنگی با سایر دول است. این بدان معناست که ما در مراحل چندگانه تولید هنر فاقد هرگونه قانونی جهت فعالیت بخش‌های مختلف این حوزه هستیم.

نکته قابل توجه آن است که قدیمی‌ترین قانونی که در این حوزه تصویب شد مربوط به سال ۱۳۴۶ (قانون تأسیس شورای عالی فرهنگ و هنر، مصوب مجلس شورای ملی) و جدیدترین قانون مصوب مربوط به سال ۱۳۸۲ (قوانین موافقتنامه فرهنگی - هنری بین دولت ایران و دولت‌های آفریقای جنوبی و قطر مصوب مجلس شورای اسلامی) است و بعد از این تاریخ دیگر شاهد تصویب قانون خاص دیگری در این حوزه نیستیم.

از ۵۱ مورد مقرر موجود در این حوزه، بیشترین تعداد (۱۱ مورد) مربوط به ایجاد تشکیلات دولتی است و بسیاری از مقولات نیز هیچ مقرره‌ای برای آنها در نظر گرفته نشده است. چنان‌که ملاحظه می‌شود از میان ۳۱ مقوله تعریف شده، تنها ۱۲ مقوله دارای قانون و یا مقرر هستند و برای نزدیک به ۶۱ درصد از مقولات، تنظیماتی در نظر گرفته نشده است.

جدول ۵. مقولات مربوط به کلیت حوزه هنر و قوانین و مقررات آن

ردیف	عناوین	فراوانی	
		قوانین	مقررات
۲	آموزشگاه‌های هنری	-	۱
۴	رشته‌ها و تخصص‌های هنری	-	۴
۱۳	مالکیت آثار	۱	-
۱۴	امنیت شغلی هنرمندان (بیمه و بازنشستگی)	-	۱
۱۷	جشن‌ها و مسابقات ملی و بین‌المللی	-	۳
۲۰	فضاهای ارائه آثار	-	۱
۲۵	واردات و صادرات	-	۱
۲۶	ایجاد تشکیلات (دولتی یا وابسته به آن)	۲	۱۱
۲۷	مراکز، مؤسسات و انجمن‌های هنری (غیردولتی)	-	۴
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	-	۳
۳۰	فعالیت هنری خارجیان در کشور	-	۱
۳۱	مبادلات بین‌المللی	۵	-
۳۲	سایر موارد	۰	۲۱
	مجموع	۸	۵۱

۲-۲-۳. شکل و محتوای مقررات

از نظر شکلی و محتوایی مقررات مربوط به کلیت حوزه هنر که در جدول ذیل نشان داده شده است، تنوع نسبی در محتوا دیده می‌شود هرچند که مقررات تأسیسی از تعداد بیشتری برخوردارند. به لحاظ شکلی نیز آیین‌نامه‌ها شکل بیشتر مقررات مصوب در حوزه کلیت هنر بود. نکته قابل ذکر آن است که ۱۹ مورد از مقررات احصا شده در این حوزه، به لحاظ شکلی در هیچ‌یک از قالب‌های ذکر شده قرار نمی‌گیرند.

جدول ۶. ماهیت شکلی و محتوایی مقررات مربوط به کلیت حوزه هنر

تعداد	شکل مصوبه	تعداد	محتوای مصوبه
۳	اساسنامه	۳	اداری - استخدامی
۱	موافقتنامه	۶	ضوابط
۱	اجازنامه	۸	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
۶	تصویب‌نامه	۱۵	تأسیسی
۱۱	آیین‌نامه	۴	اعتباری و بودجه‌ای
۴	سیاست و طرح	۷	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
۶	شیوه‌نامه	۴	اقدام
۰	دستورالعمل	۱	عضویت و اضافه شدن
۱۹	سایر موارد	۳	سایر موارد
۵۱	مجموع مقررات		

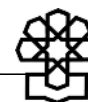
۳-۳. حوزه سینما

سینما یکی از مهمترین حوزه‌ها در حوزه هنر به حساب می‌آید. یکی از دلایل اهمیت این حوزه جایگاه آن در سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی است که با توجه به گستره اثرگذاری آن و به‌خاطر بهره‌گیری از سایر هنرها، مورد توجه خاص سیاستگذاران فرهنگی قرار دارد. به‌طوری که ردپای این توجهات را می‌توان در قانونگذاری‌ها دید.

۳-۳-۱. نکات اصلی

با توجه به بررسی به عمل آمده در حوزه سینما ما دارای ۶ قانون و ۴۸ مقررات مختلف هستیم. قدیمی‌ترین قانون، «قانون تغییر مأخذ وصول حقوق گمرکی فیلم‌های سینمایی» است که در سال ۱۳۵۲ توسط مجلس شورای ملی آن زمان تصویب شده است. جدیدترین قانون نیز در سال ۱۳۸۶ به تصویب رسیده است که مربوط به نحوه مجازات اشخاصی است که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌کنند.

قدیمی‌ترین مقررات نیز آیین‌نامه‌ای است که در سال ۱۳۴۵ و جدیدترین آنها در سال ۱۳۸۷ به

تصویب هیئت‌وزیران رسیده است.

در میان مقولاتی که مبنای بررسی قوانین در نظر گرفته شده است، می‌توان گفت که در حوزه سینما بیشترین تعداد از مقولات دارای قانون یا مقررده هستند. چنان‌که نزدیک به ۵۲ درصد از مقولات در حوزه سینما دارای تنظیماتی هستند که نسبت به بقیه حوزه‌ها نسبت مطلوب‌تری است. با این حال مقولاتی هستند که سیاستی برای آن اتخاذ نشده است.

جدول ۷. مقولات مربوط به حوزه سینما و قوانین و مقررات آن

ردیف	عناوین	فراوانی	
		قوانین	مقررات
۱	تولید ادبیات هنری	-	۱
۷	تأمین سرمایه (داخلی و خارجی)	-	۱
۸	فضاهای و استودیوهای تولید	۱	-
۱۰	ابزار و آلات خام (مواد اولیه)	-	۱
۱۳	مالکیت آثار	۱	-
۱۹	تکثیر و توزیع آثار	-	۳
۲۰	فضاهای ارائه آثار	-	۷
۲۱	ابزار و تجهیزات توزیع و انتشار آثار	-	۱
۲۲	نحوه و شکل اجرا و نمایش	-	۸
۲۳	قیمتگذاری و تنظیم بازار	-	۴
۲۵	واردات و صادرات	۱	۱
۲۶	ایجاد تشکیلات (دولتی یا وابسته به آن)	۱	۵
۲۷	مراکز، مؤسسات و انجمن‌های هنری (غیردولتی)	-	۳
۲۸	ورود و خروج آثار از مرزها	-	۱
۳۰	فعالیت هنری خارجیان در کشور	-	۱
۳۱	مبادلات بین‌المللی	۱	-
۳۲	سایر موارد	۰	۱۱
	مجموع قوانین و مقررات	۶	۴۸

۲-۳-۳. شکل و محتوای مقررات

در میان ۴۸ مورد از مقررات حوزه سینما، به لحاظ محتوایی، مقرراتی که جنبه اعتباری و بودجه‌ای دارند نسبت به سایر مقررات از تعداد بیشتری برخوردارند. همچنین مقرراتی که جنبه ضابطه‌ای داشته و به تبیین ضوابط و قواعد مربوط به فعالیت‌ها و مراکز سینمایی می‌پردازند در مرتبه بعدی قرار دارند. چنان‌که ۹ مورد از مقررات حوزه سینما به این مقوله مرتبط می‌باشند.

به لحاظ شکلی نیز آیین‌نامه‌ها بیشترین شکل از مقررات مصوب بوده است و جالب توجه آن که هیچ اساسنامه‌ای در حوزه سینما وجود ندارد که مصوب مراجع سیاستگذاری باشد.

جدول ۸. ماهیت شکلی و محتوایی مقررات مربوط به حوزه سینما

تعداد	شکل مصوبه	تعداد	محتوای مصوبه
-	اساسنامه	۴	اداری - استخدامی
۱	موافقتنامه	۹	ضوابط
۳	اجازه‌نامه	۵	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
۴	تصویبنامه	۷	تأسیسی
۱۵	آیین‌نامه	۱۳	اعتباری و بودجه‌ای
۲	سیاست و طرح	۶	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
۲	شیوه‌نامه	۲	اقدام
۱	دستورالعمل	-	عضویت و اضافه شدن
۲۰	سایر موارد	۲	سایر موارد
۴۸	مجموع مقررات		

۳-۴. حوزه موسیقی

۳-۴-۱. نکات اصلی

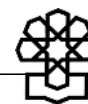
قوانین مصوب در حوزه موسیقی تنها دو مورد است که به استخدام استاد موسیقی خارجی و حقوق و عوارض گمرکی «صفحات موسیقی» مربوط می‌باشند. قانون نخست مصوب سال ۱۳۳۵ و دومی مصوب سال ۱۳۴۳ می‌باشد.

از هفت مورد مقررات موجود در این حوزه که پس از انقلاب اسلامی به تصویب رسیده‌اند، مصوبات مربوط به سال‌های میان ۱۳۷۸ و ۱۳۸۵ هستند و پس و پیش از این سال‌ها مقرره‌ای به تصویب نرسیده است.

این تعداد از قوانین و مقررات به معنای جامعیت آنها بر مقولات سیاستی حوزه موسیقی نیست. چراکه بسیاری از مقولات سیاستی در این حوزه به صورت خاص همچنان بلا تکلیفند.

جدول ۹. مقولات مربوط به حوزه موسیقی و قوانین و مقررات آن

ردیف	عناوین	فراوانی	
		قوانین	مقررات
۶	تأمین نیروی انسانی حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای	۱	-
۸	فضاها و استودیوهای تولید	-	۱
۲۲	نحوه و شکل اجرا و نمایش	-	۱
۲۵	واردات و صادرات	۱	۱
۲۷	مراکز، مؤسسات و انجمن‌های هنری (غیردولتی)	-	۲
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	-	۱
۳۲	سایر موارد	۰	۱
	مجموع قوانین و مقررات	۲	۷

۲-۴-۳. شکل و محتوای مقررات

به لحاظ محتوایی در مورد این تعداد محدود از مقررات در حوزه موسیقی، می‌توان گفت که سه مورد از آنها ضوابط مربوط به این حوزه، سه مورد هم اعتباری و بودجه‌ای و یک مورد در حد یک اقدام اجرایی می‌باشد. به لحاظ شکلی نیز تنها سه مورد آیین‌نامه وجود دارد و بقیه را نمی‌توان در قالب شکل خاصی در نظر گرفت.

جدول ۱۰. ماهیت شکلی و محتوایی مقررات مربوط به حوزه موسیقی

تعداد	شکل مصوبه	تعداد	محتوای مصوبه
-	اساسنامه	-	اداری - استخدامی
-	موافقتنامه	۳	ضوابط
-	اجازه‌نامه	-	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
-	تصویب‌نامه	-	تأسیسی
۳	آیین‌نامه	۳	اعتباری و بودجه‌ای
-	سیاست و طرح	-	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
-	شیوه‌نامه	۱	اقدام
-	دستورالعمل	-	عضویت و اضافه شدن
۴	سایر موارد	-	سایر موارد
۷	مجموع مقررات		

۳-۵. حوزه‌های هنرهای نمایشی

یکی از مهمترین حوزه‌های هنر که نقش ارزنده‌ای در توسعه هنر به‌خصوص هنر سینما دارد، هنرهای نمایشی است. این اهمیت بنا به دلایل مختلفی چندان مورد توجه نیست و در سطح تقنین نیز این نقطه ضعف وجود دارد. با اینکه جنبه‌های مختلف سیاستی‌ای می‌توان برای بخش‌های مختلف این حوزه ترسیم کرد، اما سکوت سیاستگذاری در آن، ضعف سیاستگذاری فرهنگی را نشان می‌دهد.

۱-۵-۳. نکات اصلی

در حوزه تئاتر ما هیچ‌گونه قانونی که به‌صورت خاص مربوط به هنرهای نمایشی باشد، وجود ندارد، اما می‌توان ۹ مورد از مقررات را یافت که اختصاص به این حوزه دارد. چنان‌که جدول هم نشان می‌دهد، همه این تعداد از مقررات هم در ذیل مقولات احصا شده قرار ندارند و بیش از نیمی از آنها (یعنی پنج مورد) به هیچ‌یک از مقولات مربوط نیستند. هرچند پیداست که بسیاری از مقولات نیز هیچ‌گونه مقرره‌ای ندارند و بلا تکلیف مانده‌اند. تنها چهار مورد از ۳۱ مورد از مقولات، دارای مقرراتی هستند.

جدول ۱۱. مقولات مربوط به حوزه هنرهای نمایشی (تئاتر و...) و قوانین و مقررات آن

ردیف	عناوین	فراوانی	
		قوانین	مقررات
۱۵	حفاظت از آثار و بیمه آنها	-	۱
۱۶	جشنواره‌های ملی و بین‌المللی	-	۱
۲۲	نحوه و شکل اجرا و نمایش	-	۱
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	-	۱
۳۲	سایر موارد	-	۵
مجموع قوانین و مقررات		۰	۹

۲-۵-۳. شکل و محتوای مقررات

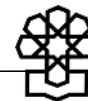
هرچند به لحاظ محتوایی تنوع مناسبی میان مقررات می‌توان یافت، اما به لحاظ شکلی تنها یک مورد سیاست و طرح است و هشت مورد دیگر آن در هیچ قالبی قرار نگرفته‌اند.

جدول ۱۲. ماهیت شکلی و محتوایی مقررات مربوط به حوزه هنرهای نمایشی (تئاتر و...)

تعداد	شکل مصوبه	تعداد	محتوای مصوبه
-	اساسنامه	-	اداری - استخدامی
-	موافقتنامه	۱	ضوابط
-	اجازہنامه	۲	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
-	تصویبنامه	۱	تأسیسی
-	آیین‌نامه	۲	اعتباری و بودجه‌ای
۱	سیاست و طرح	۱	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
-	شیوه‌نامه	-	اقدام
-	دستورالعمل	۲	عضویت و اضافه شدن
۸	سایر موارد	-	سایر موارد
۹	مجموع مقررات		

۳-۶. حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی (نقاشی، خوشنویسی، مجسمه‌سازی و...)

از آنجایی که حوزه‌های هنرهای تجسمی و ترسیمی از یکسو دارای قوانین و مقررات کمی هستند و از دیگرسو چون به لحاظ شکلی می‌توان آنها را در یک حوزه قرار داد، به بررسی مشترک آنها خواهیم پرداخت. هرچند نباید فراموش کرد که سابقه این حوزه از هنر که به‌عنوان هنرهای سنتی شناخته می‌شوند، بیش از سایر حوزه‌هاست.

۱-۶-۳. نکات اصلی

در حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی دو مورد قانون وجود دارد که تاریخ تصویب آنها به سال ۱۲۸۹ برمی‌گردد و بعد از این سال ما شاهد تصویب قانونی نبوده‌ایم. مقررات موجود هم که هفت مورد می‌باشد مربوط به سال‌های پس از انقلاب است، که قدیمی‌ترین آن مصوب سال ۱۳۶۷ و جدیدترین آن در سال ۱۳۸۰ به تصویب رسیده است. در مجموع قوانین و مقررات مربوط به این حوزه‌های هنری تنها چهار دسته از مقولات احصا شده را شامل می‌شوند که تنها ۱۳ درصد از مقولات را شامل می‌شوند و نزدیک به ۸۷ درصد از مقولات هیچ تنظیمی را به خود ندیده‌اند.

جدول ۱۳. مقولات مربوط به حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی (نقاشی، خوشنویسی، مجسمه‌سازی و...) و قوانین و مقررات آن

ردیف	عناوین	فراوانی	
		قوانین	مقررات
۲	آموزشگاه‌های هنری	۲	-
۲۰	فضاهای ارائه آثار	-	۱
۲۸	ورود و خروج آثار از مرزها	-	۲
۲۹	ارتقای منزلت هنرمندان	-	۲
۳۲	سایر موارد	۰	۲
	مجموع قوانین و مقررات	۲	۷

۲-۶-۳. شکل و محتوای مقررات

با مشاهده هفت مورد از مقررات مربوط به این حوزه‌های هنر می‌توان گفت که سه مورد از آنها اصلاحیه‌های مقررات قبلی است و چهار مورد باقیمانده اداری - استخدامی، ضوابط، اعتباری و اقدام هستند.

به لحاظ شکلی نیز در این حوزه‌ها دو مورد اجازه‌نامه، یک مورد تصویب‌نامه و یک مورد نیز آیین‌نامه است.

جدول ۱۴. ماهیت شکلی و محتوایی مقررات مربوط به حوزه هنرهای تجسمی

و ترسیمی (نقاشی، خوشنویسی، مجسمه‌سازی و ...)

تعداد	شکل مصوبه	تعداد	محتوای مصوبه
-	اساسنامه	۱	اداری - استخدامی
-	موافقتنامه	۱	ضوابط
۲	اجازه‌نامه	۳	بازنگری، الحاقیه، اصلاح و متمم
۱	تصویب‌نامه	-	تأسیسی
۱	آیین‌نامه	۱	اعتباری و بودجه‌ای
-	سیاست و طرح	-	رویه‌سازی (هماهنگی و یکسانی)
-	شیوه‌نامه	۱	اقدام
-	دستورالعمل	-	عضویت و اضافه شدن
۳	سایر موارد	-	سایر موارد
۷	مجموع مقررات		

نتیجه‌گیری

این گزارش سعی کرده است تا با بررسی قوانین و مقررات مربوط به حوزه هنر بر برخی از چالش‌ها و تنگناها نوری افکند تا تصمیمات مقتضی برای رفع آنها اتخاذ گردد که در ذیل به برخی از آنها اشاره می‌شود:

۱. خلأ قانونی

با فرض آنکه مقولاتی که به‌عنوان مقولات سیاستی در گزارش از آنها یاد شده به‌عنوان یکی از مبانی سیاستگذاری در نظر بگیریم، در میان آنها شاهد خلأ قانونی هستیم و اگر بپذیریم که حکومت موظف به ایجاد تنظیماتی در این حوزه‌ها می‌باشد، ضعفی برای دستگاه‌های تقنینی به حساب می‌آید.

- برای تنها هفت مقوله در میان ۳۱ مقوله احصا شده در این گزارش، قانون وجود دارد.

- خلأ قانونی در مقولاتی چون حقوق مخاطبین و مبادلات بین‌المللی مشاهده می‌شود که در

سطح فرادستگاهی باید مورد توجه قرار گیرد، اما همچنان مسکوت مانده است.

- در حوزه کلیت هنر تنها ۱۲ مقوله دارای قانون و مقرره‌ای هستند و برای ۶۱ درصد از

مقولات در این حوزه تنظیماتی دیده نشده است.

- ۵۲ درصد از مقولات حوزه سینما دارای قانون یا مقرراتی می‌باشند که نسبت به سایر

حوزه‌ها بیشتر می‌باشد.

- در حوزه موسیقی ۶ مقوله، در حوزه هنرهای نمایشی چهار مقوله و در حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی نیز چهار مقوله دارای قانون یا مقرره‌ای هستند.

۲. شکل مقررات

ترتیب حقوقی مصوبات در نهادهای مختلف روشن و مشخص است، اما در عمل و هنگام بررسی آنها شکل آنها مراعات تصمیم‌گیران نمی‌شود. این موضوع از چند بعد قابل تأمل است.

- موضوع مصوبه در شأن یک مصوبه نبوده است به مانند تصویب‌نامه‌هایی درخصوص «اعطای نشان دولتی» به افراد که در شأن یک مصوبه هیئت‌وزیران قرار ندارد. پس از طی مراحل خود در نهادهای مرتبط و با دستور مستقیم رئیس‌جمهور به اجرا می‌تواند برسد.

- هنگام تصویب مصوبه تصمیم‌گیران به شکل کردن آن توجه کمتری می‌کنند. به‌عنوان مثال برای تصویب ۵۴ مصوبه هیچ شکل متعارفی در نظر گرفته نشده است.

- در کلیت حوزه هنر (قوانین و مقررات عمومی هنر) تنوع اشکال متعارف بیشتر دیده می‌شود و سهم آیین‌نامه‌ها بیش از دیگر اشکال است.

- در حوزه سینما و موسیقی نیز آیین‌نامه‌ها بیشترین تعداد از مقررات بوده‌اند.

- در حوزه هنرهای نمایشی تنها یک «سیاست و طرح» وجود دارد و هشت مقرره دیگر در قالب شکل‌های متعارف مقررات قرار نگرفته‌اند.

۳. محتوای مقررات

اگر بپذیریم که مقررات برای تنظیم امور اتخاذ می‌شوند لازم است که توجه بیشتری از سوی سیاستگذاران انجام پذیرد. این امر در موقع بررسی مقررات حوزه هنر نشان داده است که سیاستگذار درگیر مسائل دیگری بوده و شاهدیم که تنها ۱۶ درصد از آنها مربوط به ضوابط این حوزه است و در کنار آن ۱۹ درصد اعتباری و بودجه‌ای (که به تخصیص پول به جایی اشاره دارد) و نیز ۱۹ درصد به تأسیس نهاد جدیدی مربوط می‌شود.

- در کلیت حوزه هنر (قوانین عمومی) هشت قانون وجود دارد که تنها یک قانون حمایتی و مابقی جنبه تأسیسی و موافقتنامه همکاری فرهنگی و هنری با سایر دول است. درخصوص مقررات مربوطه اگرچه تنوع بیشتری وجود دارد، اما مقررات تأسیسی تعداد بیشتری را شامل می‌شوند.

- حوزه سینما نسبت مقررات دارای جنبه‌های اعتباری و بودجه‌ای و پس از آن ضابطه‌ای بیش از سایر موارد است. در حوزه موسیقی نیز اگرچه تنها هفت مقرره و دو قانون داریم، اما به‌لحاظ محتوایی مانند وضعیت قوانین و مقررات حوزه سینماست.

- محتوای مقررات حوزه هنرهای تجسمی و ترسیمی نیز هرچند به لحاظ تعداد اندک است، اما در ابعاد مختلفی مقرر شده، اما اکثر آنها (۴ مورد) اصلاحیه می‌باشند.

۴. قدیمی بودن قوانین و تمرکز زمانی مقررات

قوانین مربوط به حوزه هنر دارای قدمتی یکصدساله است. چراکه در سال ۱۲۸۹ دو قانون درخصوص این حوزه به تصویب رسید. سایر قوانین نیز به همین منوال است چنان‌که بیش از نیمی از قوانین مصوب سال‌های پیش از انقلاب است. این امر سبب می‌شود که این قوانین موضوعات و مسائلی که این روزها در حوزه هنر بدان مبتلا هستیم را شامل نشود. از سوی دیگر حجم زیادی از مقررات حوزه هنر (۷۹ مصوبه) در طی دوره زمانی ۹ ساله (۱۳۷۷ - ۱۳۸۵) تهیه و تدوین گردید که موضوع قابل توجهی به لحاظ عزم سیاستگذاران برای ساماندهی به این حوزه می‌باشد.

۵. عدم جامعیت قوانین و مقررات

قوانین و مقررات موجود در حوزه هنر بنا به دلایل مختلفی همچنان محصور در دایره گذشته هستند و از آنجا که مسائل و موضوعات گذشته نسبت به حال کمتر بوده‌اند، در روزگار فعلی مسائل نوظهوری هستند که در چارچوب قوانین قرار نگرفته‌اند. لذا با توجه به آنکه بسیاری از مسائل امروزی، برآمده از پیچیدگی‌های زندگی فردی و جمعی انسان است و در حوزه هنر نیز بروز فراوان یافته، ضرورت به‌روزرسانی قوانین جهت در نظر گرفتن آن مسائل دوچندان خواهد شد. - قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان که مصوب سال ۱۳۴۸ است، به مسائلی چون استفاده صداوسیما از آثار هنری بپردازد.

- درخصوص پخش و توزیع آثار هنری در مجامع عمومی و خصوصی تفکیک روشنی صورت نگرفته است. چنان‌که امروزه برخی از آثار با حضور جمع ۲۰۰ یا ۳۰۰ نفره (در قطار) پخش می‌شود، اما مقرراتی بر آنها حاکم نیست.

۶. عدم توجه به مسائل اساسی و بنیادین

یکی از چالش‌های مهم در حوزه قوانین و مقررات هنری عدم توجه به مسائل اساسی و بنیادین مربوط به این حوزه است. زیرا یکی از مهمترین وظایف سیاستگذاران فرهنگی - هنری در گام نخست، شناسایی درست مسئله است. با مرور قوانین و مقررات مربوطه چنین استنباط می‌شود که

مسائل اصلی حوزه هنر تحت تأثیر مسائل حاشیه‌ای این حوزه قرار گرفته و همچنان لاینحل باقی مانده‌اند. به‌عنوان مثال تنظیم مقررات مربوط به ایجاد رویه‌های یکسان و تعیین ضوابط مربوط به آن در حداقل قرار داشته و قوانین حمایتی نیز تناسبی با حجم افراد و فعالیت‌ها در حوزه هنر ندارد. هرچند نباید فراموش کرد که افزودن بر حجم قوانین و مقررات به معنای پوشش بر این حجم نیست و به هیچ‌وجه منظور این گزارش هم نیست، بلکه تأکید بر کیفیت قوانین و مقررات و پوشش دادن بر مسائل اصلی حوزه است.

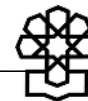
۷. اجرا همراه با نظارت

یکی از معضلات اصلی در حوزه سیاستگذاری‌ها قطع رابطه میان اجرا و سیاستگذاری است که با مرور بر این قوانین می‌توان این ناپیوستگی را مشاهده کرد. یکی از شواهد اصلی، وجود قوانینی است که مربوط به یک قرن پیش است و هنوز در میان اسناد حقوقی قرار دارد و قانونگذاران معاصر نیز سعی بر نظارت در اجرایی شدن آن نکرده و یا در پی آن نیستند که خاتمه سیاستگذاری در مورد آن را (با شیوه‌های مستقیم یا غیرمستقیم) اعلان نمایند. بر این مبنا می‌توان قوانین و مقررات مختلف را براساس میزان دستیابی آنها به اهداف مقنن یا مرجع تصویب‌کننده آن مورد بازنگری قرار داد تا به مبانی جدیدی برای سیاستگذاری‌های فرهنگی - هنری دست یافت. به‌عنوان مثال قانون مربوط به «معافیت حقوق و عوارض گمرکی و غیرگمرکی صفحات موسیقی...» که در سال ۱۳۴۳ به تصویب رسید. کماکان در کتب مربوط به قوانین حوزه هنر وجود دارد. حال سؤال اینجاست که چرا این چنین قوانین همچنان معتبر شناخته می‌شوند. آیا ضرورتی بر حفظ و تداوم آنها وجود دارد.

پیوست‌ها - قوانین و مقررات موجود در حوزه هنر

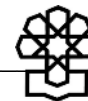
جدول ۱. مقررات و قوانین حوزه هنر

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان (۱۳۴۸/۱۰/۱۱)</p> <p>- قانون تأسیس شورای عالی فرهنگ و هنر (۱۳۴۶/۴/۱۴)</p> <p>- قانون اصلاح پاره‌ای از مواد قانون تأسیس شورای عالی فرهنگ و هنر (۱۳۵۲/۱۰/۶)</p>	قوانین - مجلس شورای ملی
<p>- قانون موافقتنامه فرهنگی و هنری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آفریقای جنوبی (۱۳۸۲/۱۰/۲۳)</p> <p>- قانون موافقتنامه فرهنگی و هنری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر (۱۳۸۲/۱۰/۲۳)</p> <p>- قانون موافقتنامه فرهنگی و هنری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آفریقای جنوبی (۱۳۸۲/۱۰/۲۳)</p> <p>- قانون موافقتنامه همکاری‌های فرهنگی، تبلیغی و هنری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت کویت (۱۳۸۲/۲/۲۳)</p> <p>- قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۶۵/۱۲/۱۲)</p>	قوانین - مجلس شورای اسلامی
<p>- موافقت اصولی با طرح پیشنهادی برای تقویت رشته‌های هنر (۱۳۷۴/۲/۱۹)</p> <p>- طرح تقویت رشته‌های هنر (۱۳۷۴/۲/۱۹)</p> <p>- بازنگری در سرفصل دروس رشته‌های هنر (۱۳۷۹/۱/۲۳)</p> <p>- بازنگری در گزینش عملی رشته‌های هنر (۱۳۸۰/۳/۲۹)</p> <p>- ضوابط تأسیس و نظارت بر آموزشگاه‌های آزاد هنری (۱۳۸۰/۱/۲۱)</p> <p>- اصلاح بند «۶» ماده (۳) «ضوابط تأسیس و نظارت بر آموزشگاه‌های آزاد هنری» (۱۳۸۵/۴/۲۰)</p> <p>- سیاست‌های حمایت از اشتغال هنرمندان (۱۳۸۲/۱۰/۹)</p> <p>- آیین‌نامه تشکیل شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی ضوابط ارزشیابی این هنرمندان در رشته‌های کتابت، نگارگری و هنرهای صناعی (۱۳۸۰/۱/۲۱)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه تشکیل شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی (۱۳۸۳/۷/۱۴)</p> <p>- متمم آیین‌نامه شورای ارزشیابی هنرمندان، نویسندگان و شاعران کشور (۱۳۸۴/۷/۱۱۲)</p> <p>- تشکیل مرکز تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری (۱۳۸۰/۵/۹)</p> <p>- ماده واحده تأسیس مؤسسه هنرمندان پیشکسوت (۱۳۸۵/۱۰/۵)</p> <p>- اساسنامه مؤسسه هنرمندان پیشکسوت (۱۳۸۵/۱۱/۳)</p> <p>- آیین‌نامه شورای هنر (۱۳۷۷/۵/۲۷)</p> <p>- الحاق یک تبصره به ماده (۲) آیین‌نامه شورای هنر (۱۳۸۵/۸/۲۳)</p> <p>- اساسنامه فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران (۱۳۷۷/۱۲/۲۵)</p> <p>- تأسیس مؤسسه فرهنگی - هنری صبا وابسته به فرهنگستان هنر (۱۳۸۳/۷/۲۸)</p>	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- ضوابط عام تأسیس مراکز، مؤسسات، انجمن‌ها و کانون‌های فرهنگی و هنری و نظارت بر آنها (۱۳۶۷/۲/۲۰)</p> <p>- ماده واحده در رابطه با تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری (۱۳۷۰/۶/۵)</p> <p>- نحوه تشکیل و صدور تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری جایگزین مصوبه شماره ۱۹۰۶ د ش مورخ ۱۳۷۰/۶/۵ شورای عالی (۱۳۷۰/۸/۷)</p> <p>- حضور دبیر یا یک عضو هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی در ترکیب هیئت‌امنا جشنواره فارابی (۱۳۸۵/۱۲/۱۵)</p> <p>- تشکیل کمیته ملی سیاستگذاری و تعیین اولویت‌های معرفی آثار مکتوب شخصیت‌های شاخص فرهنگی، علمی و هنری (۱۳۸۴/۲/۲۷)</p> <p>- ضوابط برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری (۱۳۷۸/۵/۱۲)</p> <p>- بررسی و هماهنگی سیاست‌های سینما، تئاتر، صداوسیما و مطبوعات (۱۳۷۱/۸/۲۶)</p>	مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
<p>- اساسنامه بنیاد فرهنگی و هنری رودکی (۱۳۸۱/۲/۱)</p> <p>- اصلاح اساسنامه بنیاد فرهنگی و هنری رودکی (۱۳۸۱/۱۲/۲۱)</p> <p>- اجازه تنظیم اساسنامه و تشکیل صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان و هنرمندان کشور به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۸۲/۵/۱۵)</p> <p>- تصویبنامه راجع به اعطای نشان دولتی «درجه یکم فرهنگ و هنر» به آقای سیدمحمد احصائی (۱۳۸۴/۳/۱۷)</p> <p>- تصویبنامه راجع به اعطای نشان دولتی «درجه یکم فرهنگ و هنر» به آقای فرهاد فخرالدینی (۱۳۸۴/۳/۱۷)</p> <p>- تصویبنامه راجع به اعطای نشان دولتی «درجه یکم فرهنگ و هنر» به خانم زهرا رهنورد (۱۳۸۴/۳/۱۷)</p> <p>- تصویبنامه راجع به اعطای نشان دولتی «درجه یکم فرهنگ و هنر» به آقای علی نصیریان (۱۳۸۴/۴/۸)</p> <p>- اصلاح جدول توزیع تسهیلات اعتباری تبصره «۳» قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور مربوط به بخش فعالیت‌های علمی، فرهنگی و هنری (۱۳۶۹/۹/۵)</p> <p>- نحوه پرداخت جایزه صادراتی به صادرکنندگان نرم‌افزار و محصولات فرهنگی و هنری (۱۳۸۵/۴/۱۴)</p> <p>- اختصاص مبلغی برای تکمیل ۹ باب مجتمع فرهنگی، هنری و سینمایی در سطح استان همدان (۱۳۸۵/۴/۱)</p> <p>- اضافه شدن حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی به فهرست مؤسسات موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری (۱۳۸۳/۸/۲۴)</p> <p>- تصویبنامه راجع به الحاق بنیاد رودکی به فهرست مؤسسات موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری (۱۳۸۱/۳/۲۹)</p> <p>- تصویبنامه راجع به مأموریت مستخدمان رسمی به بنیاد فارابی (۱۳۸۶/۸/۲۱)</p> <p>- اصلاح اساسنامه بنیاد فرهنگی و هنری رودکی (۱۳۸۱/۱۲/۲۱)</p>	مصوبات هیئت وزیران
<p>- آیین‌نامه تکریم هنرمندان پیشکسوت (۱۳۷۹/۶/۱۳)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه تکریم هنرمندان پیشکسوت (۱۳۸۳/۳/۶)</p> <p>- آیین‌نامه برگزاری جشن‌های ملی و بین‌المللی فرهنگی و هنری خلیج فارس (۱۳۸۳/۹/۲۵)</p>	آیین‌نامه هیئت وزیران

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- آیین‌نامه برگزاری جشن‌های ملی و بین‌المللی فرهنگی و هنری خزر (کاسپین) (۱۳۸۳/۱۰/۲۰)</p> <p>- آیین‌نامه نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر فعالیت‌های فرهنگی، هنری و تبلیغاتی خارجیان مقیم ایران (۱۳۶۸/۴/۱۰)</p>	
<p>- آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۴ هیئت‌وزیران با اصلاحات بعدی (۱۳۵۴/۶/۲۳)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان (۱۳۷۹/۱۲/۱۴)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی خروج محصولات فرهنگی و هنری (۱۳۸۲/۴/۱۱)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی تأسیس مراکز، مؤسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی و هنری خارجیان مقیم ایران (۱۳۸۱/۳/۲۲)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۷۹/۱۱/۲۶)</p> <p>- اصلاحیه آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۰/۵/۲۴)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶۱) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع ماده (۱۰۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۴/۵/۸)</p>	<p>آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران</p>
<p>- شیوه‌نامه نحوه تعیین و پرداخت کمک‌مستمری به هنرمندان معمر و ازکارافتاده (۱۳۸۳/۵/۱۵)</p> <p>- طرح تکریم هنرمندان پیشکسوت و کمک‌مستمری به هنرمندان معمر و ازکارافتاده (-)</p>	<p>آیین‌نامه‌های وزرا</p>
	<p>دستورالعمل‌ها</p>

جدول ۲. قوانین و مقررات حوزه سینما

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- اجازه اعتبار سال ۱۳۵۶ طرح «ایجاد استودیوی مجهز سینمایی» (۱۳۵۴/۲/۲۵)</p> <p>- قانون تغییر مأخذ وصول حقوق گمرکی فیلم‌های سینمایی (۱۳۵۲/۱۱/۳۰)</p> <p>- قانون اجازه تشکیل شرکت سهامی تهیه و توزیع فیلم به وزارت فرهنگ و هنر (۱۳۵۷/۳/۳۱)</p> <p>- قانون موافقتنامه روابط سینمایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه (۱۳۵۵/۴/۱)</p>	قوانین - مجلس شورای ملی
<p>- قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند (۱۳۸۶/۱۰/۱۶)</p> <p>- قانون هزینه بازبینی فیلم‌های سینمایی داخلی و خارجی (۱۳۶۰/۱۱/۲۶)</p>	قوانین - مجلس شورای اسلامی
<p>- آیین‌نامه و ضوابط تأسیس آموزشگاه‌های سینمایی سمعی و بصری (۱۳۷۷/۱۲/۲۶)</p> <p>- سیاست‌های توزیع و نمایش فیلم‌های سینمایی و مواد سمعی و بصری خارجی (۱۳۸۴/۷/۲۷)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی صدور پروانه تأسیس و بهره‌برداری مؤسسات و شرکت‌های تکثیر برنامه‌های ویدئویی (۱۳۷۷/۱۱/۱۸)</p> <p>- شرایط استفاده صحیح از لوازم و تجهیزات و محصولات مختلف سمعی و بصری و برنامه‌های تصویری در قالب ویدئو (۱۳۷۱/۱۰/۲۲)</p> <p>- الحاق یک بند به مصوبه شرایط استفاده صحیح از لوازم و تجهیزات و محصولات مختلف سمعی و بصری و برنامه‌های تصویری در قالب ویدئو (۱۳۸۱/۴/۱۱)</p>	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
<p>- تصویب‌نامه درخصوص تعیین قیمت بلیط سینماهای کشور (۱۳۶۲/۱۰/۲۵)</p> <p>- نحوه تعیین قیمت بلیط سینماها و معافیت تولیدکنندگان فیلم‌های ایرانی از پرداخت عوارض شهرداری (۱۳۶۲/۱۰/۱۸)</p> <p>- شمول تصویب‌نامه شماره ۱۳۳۴۶ مورخ ۱۳۶۲/۲/۱۶ به مواد تبلیغاتی مربوط به فیلم‌های سینمایی که توسط وزارت ارشاد اسلامی و بنیاد سینمایی فارابی به همراه فیلم مربوط وارد می‌شود (۱۳۶۵/۵/۵)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص ۲۵ میلیون ریال جهت پرداخت هزینه چاپ و خرید بلیط‌های ورودی مجموعه‌های نمایشی به وزارت ارشاد اسلامی (۱۳۶۲/۶/۱۶)</p> <p>- نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها (۱۳۶۱/۱۲/۲۴)</p> <p>- معافیت مواد اولیه تجهیزات و کالای فیلمسازی که توسط وزارت ارشاد اسلامی و بنیاد سینمایی فارابی از خارج خرید و وارد می‌شود از سود بازرگانی (۱۳۶۲/۲/۵)</p> <p>- اجازه اقدام نسبت به ترخیص اقلام پرده نمایش فیلم، سه پایه و سینی زیر پروژکتور وارده به گمرک بندرعباس به گمرک ایران (۱۳۶۸/۲/۲۰)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال جهت تکمیل عملیات ساختمانی پروژه‌های سالن سینما و پارکینگ طرح کانون هنرهای آموزشی کودکان و نوجوانان به شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۱۳۶۷/۴/۱۵)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال جهت تکمیل عملیات ساختمانی سالن سینما، پارکینگ و موتورخانه اصلی طرح کانون هنرهای آفرینشی کودکان و نوجوانان به شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۱۳۶۸/۵/۲۸)</p> <p>- اصلاح تبصره بند «۲» تصویب‌نامه نحوه تعیین قیمت بلیط سینماها و معافیت تولیدکنندگان فیلم‌های ایرانی از پرداخت عوارض شهرداری (۱۳۷۶/۱۲/۲۴)</p> <p>- تصویب تعرفه ضریب درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و مؤسسات مقیم خارج</p>	مصوبات هیئت وزیران

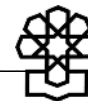
عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>بابت واگذاری امتیازات و فیلم‌های سینمایی (۱۳۸۱/۱۲/۳)</p> <p>- تصویبنامه درخصوص کمک‌های اشخاص حقیقی و حقوقی به سینمای ایران به‌عنوان وجوه موضوع ماده (۱۷۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم (۱۳۷۸/۱/۲۱)</p> <p>- اجازه اجرای طرح مجموعه فرهنگی (سینما و سالن نمایش) توسط شرکت شیدای کردستان با استفاده از تسهیلات اعتباری مربوط (۱۳۷۱/۱۲/۲۶)</p> <p>- موافقت هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۴/۱ در مرکز استان همدان نسبت به تکمیل ۹ باب مجتمع فرهنگی هنری و سینمایی و تجهیز مجتمع‌های مذکور (۱۳۸۵/۴/۱)</p> <p>- تکمیل ۹ باب مجتمع فرهنگی، هنری و سینمایی در سطح استان همدان و تجهیز مجتمع‌های مذکور در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ (۱۳۸۵/۴/۱)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به‌منظور انجام عملیات مجتمع فرهنگی سینمایی تبریز و طرح جامع مقبره شعرا به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۸۷/۵/۳)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۲ میلیارد ریال برای تکمیل مجتمع فرهنگی سینمایی اصفهان و خرید کتاب به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۷۸/۱۲/۱۸)</p> <p>- اجازه اخذ مبالغی توسط گمرک ایران از هر نوار کاست و نوار ریل ضبط صوت و نوار ویدئویی و وسایل سمعی و بصری و وارداتی (۱۳۷۳/۱۲/۲۴)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۳ میلیارد ریال به‌منظور برگزاری جشنواره‌های نمایش (تئاتر)، موسیقی و فیلم فجر به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۷۸/۱۱/۶)</p> <p>- محسوب شدن مؤسسه رسانه‌های تصویری، مرکز گسترش سینمایی مستند و تجربی، انجمن سینمایی جوانان ایران، مرکز نشر میراث مکتوب، خانه کتاب انجمن آثار و مفاخر فرهنگی و ستاد عالی نظارت بر کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد جزء مؤسسات موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدامی کشوری (۱۳۷۸/۱۱/۴)</p> <p>- محسوب شدن بنیاد سینمایی فارابی، جزء مؤسسات موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری منظم به‌آیین‌نامه مأموریت (۱۳۷۸/۱۱/۲۴)</p> <p>- محسوب شدن سه مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، سینما شهر و خانه سینما جزء مؤسسات موضوع ردیف ۱۰ فهرست وزارتخانه‌ها و مؤسسات موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری منظم به‌آیین‌نامه مأموریت (۱۳۷۹/۱/۲۱)</p> <p>- تصویبنامه درخصوص مأموریت مستخدمان رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نمایشگاه‌های فرهنگی ایران - سینما شهر و خانه سینما (۱۳۷۷/۳/۲۷)</p>	
<p>- آیین‌نامه سالن‌های نمایش فیلم و طرز کار آنها (۱۳۴۵/۷/۶)</p> <p>- تکمیل و اصلاح آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها (۱۳۶۴/۶/۳)</p> <p>- آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش ۱۳۶۱ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۶۴ (۱۳۷۷/۳/۲۳)</p> <p>- آیین‌نامه بررسی فیلمنامه و صدور پروانه فیلم‌سازی (۱۳۶۸/۵/۱۴)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه بررسی فیلمنامه و صدور پروانه فیلم‌سازی موضوع تصویبنامه شماره ۵۲۲ت ۴۷۱۶۰ مورخ ۱۳۶۸/۵/۱۴ (۱۳۷۷/۳/۲۰)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم، اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آنها (۱۳۸۲/۲/۲۵)</p>	<p>آیین‌نامه هیئت‌وزیران</p>

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- آیین‌نامه اجرایی تبصره «۲» قانون هزینه بازبینی فیلم‌های سینمایی داخلی و خارجی (۱۳۶۰/۱۱/۲۷)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی قانون اخذ ۲ درصد از کل فروش بلیط سینماهای کشور (۱۳۶۵/۱/۱۹)، (۱۳۸۲/۲/۲۵)</p> <p>- آیین‌نامه اجرایی چگونگی پرداخت جایزه صادراتی به محصولات و خدمات سینمایی و سمعی و بصری (۱۳۸۳/۹/۱۴)</p> <p>- اصلاح آیین‌نامه اجرایی چگونگی پرداخت جایزه صادراتی به محصولات و خدمات سینمایی و سمعی و بصری، موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۱۹۰۳/ت/۳۱۶۴۵ مورخ ۱۳۸۳/۹/۱۴ (۱۳۸۵/۴/۱۴)</p>	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
<p>- آیین‌نامه درجه‌بندی سینماها (-)</p> <p>- آیین‌نامه تأسیس و فعالیت سازمان‌های پخش و توزیع فیلم (۱۳۸۳/۸/۲)</p> <p>- آیین‌نامه ایجاد سالن‌های نمایش فیلم‌های ۱۶ میلیمتری و نظارت بر فعالیت آنها (۱۳۶۹/۹/۹)</p> <p>- آیین‌نامه عرضه و نمایش نوارهای ویدئویی مصوب ۱۳۷۲ و اصلاحات ۱۳۸۲/۴/۳ (۱۳۷۲)</p> <p>- آیین‌نامه ایجاد سالن‌های نمایش برنامه‌های ویدئویی و نظارت بر فعالیت آنها (-)</p> <p>- آیین‌نامه صدور پروانه نمایش برنامه‌های ویدئویی (-)</p> <p>- آیین‌نامه تولید و تأمین برنامه‌های ویدئویی (-)</p> <p>- ضوابط و مقررات دریافت فیلم و نوارهای ویدئویی (-)</p> <p>- آیین‌نامه ستاد مبارزه با قاچاق سمعی و بصری (۱۳۸۳/۶)</p> <p>- معافیت سازمان تبلیغات اسلامی از پرداخت ۵۰ درصد سود بازرگانی مربوط به واردات ویدئو و لوازم فنی سمعی و بصری (۱۳۷۰/۹/۱۲)</p>	آیین‌نامه‌های وزرا
<p>- دستورالعمل نحوه واگذاری اموال موضوع ماده (۵) قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیرمجاز می‌نمایند (۱۳۷۷/۴/۲۴)</p>	دستورالعمل‌ها

جدول ۳. قوانین و مقررات حوزه موسیقی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
<p>- قانون راجع به استخدام چهار نفر متخصص و استاد فنی موسیقی از کشور اتریش جهت هنرستان موسیقی کشور (۱۳۳۵/۱/۲۳)</p> <p>- لایحه مربوط به معافیت حقوق و عوارض گمرکی و غیرگمرکی صفحات موسیقی که توسط هیئت نمایندگی سازمان ملل متحد در ایران برای فروش به نفع پناهندگان وارد می‌شود (۱۳۴۳/۱۰/۲۴)</p>	قوانین - مجلس شورای ملی
—	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
<p>- احداث مرکز تولید و پخش شبکه استانی زاگرس و یک استودیوی دیجیتال موسیقی و چهار مجموعه تولید انیمیشن و... در مرکز استان کرمانشاه (۱۳۸۵/۹/۳۰)</p> <p>- معافیت ارسال غیرتجاری کلیه آثار صوتی، انواع آلات و ادوات موسیقی ایرانی و خارجی از سپردن تعهد ارزی (۱۳۷۸/۴/۶)</p> <p>- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۳ میلیارد ریال به منظور برگزاری جشنواره‌های نمایش (تئاتر)، موسیقی و فیلم فجر به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۷۸/۱۱/۶)</p> <p>- تخصیص بودجه به وزارت فرهنگ به منظور هزینه‌های مربوط به جایزه ملی هنر ایران و برگزاری جشنواره‌های بین‌المللی موسیقی، تئاتر و فیلم فجر (۱) (۱۳۸۳/۱۱/۲۰)</p>	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
<p>- آیین‌نامه نحوه صدور مجوز تأسیس مؤسسات، شرکت‌ها و مراکز تهیه، تولید و تکثیر آثار صوتی (۱۳۷۹/۷/۷)</p> <p>- آیین‌نامه صدور مجوز تأسیس مراکز صداگذاری، صدابرداری و ضبط آثار صوتی (استودیو، صداگذاری، صدابرداری موسیقی و آثار صوتی) (۱۳۷۹/۷/۷)</p> <p>- آیین‌نامه نظارت بر اجرای برنامه‌های صحنه‌ای موسیقی و نحوه صدور مجوز اجرا و تبلیغات (۱۳۷۹/۷/۷)</p>	آیین‌نامه‌های وزرا
—	دستورالعمل‌ها

جدول ۴. قوانین و مقررات حوزه هنرهای تجسمی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
—	قوانین - مجلس شورای ملی
—	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
- اجازه خرید آثار هنرهای تجسمی به وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل اعتبارات در اختیار خود (۱۳۷۹/۶/۱۶) - اصلاح تصویبنامه اجازه خرید آثار هنرهای تجسمی به وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و... (۱۳۷۹/۱۱/۱۶) - اصلاحیه تصویبنامه راجع به اجازه خرید آثار هنرهای تجسمی (۱۳۸۰/۱۱/۲۸)	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
- آیین‌نامه صدور اجازه تأسیس، انحلال و نظارت بر فعالیت نگارخانه‌ها (۱۳۷۹/۱۱/۲۳)	آیین‌نامه وزرا
—	دستورالعمل‌ها

جدول ۵. قوانین و مقررات حوزه نقاشی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
- واگذاری ۲ هزار ذرع از اراضی نگارستان به مدرسه نقاشی و تصویب مخارج آن به مبلغ ردیف ۴۷ (۱۲۸۹/۵/۷) - اعتبار به وزارت معارف و اوقاف برای تکمیل بنایی و اثاثیه مدرسه نقاشی (۱۲۸۹/۱۲/۱۸)	قوانین - مجلس شورای ملی
—	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
—	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
—	آیین‌نامه وزرا
—	دستورالعمل‌ها

جدول ۶. قوانین و مقررات حوزه خوشنویسی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
—	قوانین - مجلس شورای ملی
—	قوانین - مجلس شورای اسلامی
—	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
- تصویبنامه درخصوص صدور کتاب‌های منتشره از سوی انجمن خوشنویسان به خارج از کشور (۱۳۶۷/۲/۷) - شمول تسهیلات تصویبنامه راجع به اجازه صدور کتاب‌های منتشره از طرف انجمن خوشنویسان ایران به خارج از کشور نسبت به کلیه سازمان‌ها و مراکز انتشاراتی دولتی و غیردولتی (۱۳۶۸/۵/۱۴) - اجازه اعزام مستخدمین رسمی به‌عنوان مأمور به انجمن خوشنویسان ایران (۱۳۷۲/۳/۲۶)	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
—	آیین‌نامه وزرا
—	دستورالعمل‌ها

جدول ۷. قوانین و مقررات حوزه هنرهای نمایشی

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
—	قوانین - مجلس شورای ملی
—	قوانین - مجلس شورای اسلامی
- ضوابط نظارت بر نمایش و صدور پروانه (۱۳۷۹/۲/۶) - سیاست‌های هنرهای نمایشی (۱۳۷۸/۱۲/۲۲) - تکمیل تبصره «۲» ماده (۳) سیاست‌های هنرهای نمایشی (۱۳۸۱/۴/۱۱) - اصلاح ماده (۵) آیین‌نامه سیاست‌های هنرهای نمایشی (۱۳۸۲/۴/۲۴)	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
- عضویت هفت نفر اعضای شوراهای هنرهای نمایشی (۱۳۶۲/۴/۱۵) - تعیین آقایان سیدکمال حاج سید جوادی کارشناسی امور فرهنگی و احمد مسجد جامعی جامعه‌شناس به‌عنوان اعضای شوراهای هنرهای نمایشی (۱۳۶۲/۱۰/۲۹)	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
—	آیین‌نامه وزرا
—	دستورالعمل‌ها

جدول ۸. قوانین و مقررات حوزه تئاتر

عنوان و زمان تصویب	مرجع تصویب
—	قوانین - مجلس شورای ملی
—	قوانین - مجلس شورای اسلامی
- ماده واحده تأسیس موزه تئاتر ایران (۱۳۸۵/۸/۲۳)	مصوبات شورای انقلاب فرهنگی
- تأمین اعتبار و اختصاص مبلغ ۳ میلیارد ریال به منظور برگزاری جشنواره‌های نمایش (تئاتر)، موسیقی و فیلم فجر به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۷۸/۱۱/۶) - تخصیص بودجه به وزارت فرهنگ به منظور هزینه‌های مربوط به جایزه ملی هنر ایران و برگزاری جشنواره‌های بین‌المللی موسیقی، تئاتر و فیلم فجر (۱) (۱۳۸۳/۱۱/۲۰)	مصوبات هیئت وزیران
—	آیین‌نامه هیئت وزیران
—	آیین‌نامه اجرایی هیئت وزیران
—	آیین‌نامه وزرا
—	دستورالعمل‌ها

منابع و مأخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. الوانی، سیدمهدی. فرآیند خط‌مشی‌گذاری عمومی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ۱۳۸۵.
۳. دکوئیار، خاویر. تنوع خلاق ما، ترجمه گروه مترجمان، مرکز انتشارات کمیسیون ملی یونسکو در ایران، چاپ اول، ۱۳۷۷.
۴. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مبانی نظری طرح ساماندهی امور فرهنگی، جلد اول، پروژه ۱، معاونت امور فرهنگی، آموزشی و پژوهشی، ۱۳۸۰.
۵. هاشمی، سیدمحمد. حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم (حاکمیت و نهادهای سیاسی)، نشر دادگستر، چاپ سوم، ۱۳۷۷.
۶. توکلی، شهرام. مجموعه قوانین و مقررات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، معاونت حقوقی و امور مجلس مقررات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۸.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۸۲۱

عنوان گزارش: وضعیت هنر در ایران (۵) قوانین و مقررات حوزه هنر (چالش‌ها و خلأها)

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه هنر، رسانه و میراث فرهنگی)

تهیه و تدوین‌کنندگان: ابراهیم غلامپورآهنگر، نیره میرزابابایی

ناظران علمی: علی جعفری، مهدی ادیبیان

منتقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. قوانین و مقررات هنری
۲. سیاستگذاری فرهنگی هنری
۳. مقولات هنری
۴. سینما
۵. موسیقی
۶. هنرهای نمایشی
۷. هنرهای تجسمی و ترسیمی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۳/۱۶